

Igazságügyi orvosszakértő a „műhibaperekben”

Dr. Szabados György

orvos – jogász

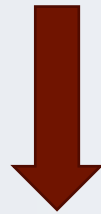
igazságügyi orvostan és egészségbiztosítás szakorvosa

egészségügyi szakjogász

Egészségügyi Szakmai Kollégium Igazságügyi orvostan, orvosszakértés és
biztosítási orvostan Tagozat elnöke

A szakértő alkalmazásának szabályai

Szakértőt kell alkalmazni, ha a jogvita kereteinek a meghatározásához vagy a perben jelentős tény megállapításához, megítéléséhez különleges szakértelem szükséges.

- Ha releváns tények észlelése vagy értékelése speciális, tehát nem köznapi és nem jogi ismereteket kíván.
- Szakértőt nemcsak az érdemi tárgyalási szakban, a bizonyítás lefolytatásához lehet igénybe venni, hanem a perfelvételi szakban, a jogvita kereteinek meghatározásához is.

A szakértő alkalmazásának szabályai

Szakértőként az igazságügyi szakértőkről szóló törvény (2016. évi XXIX. tv.) szerinti

szakértőt vagy eseti szakértőt

lehet alkalmazni.

Az eseti szakértő alkalmazásának szabályai

2024.07.08-ig

- kivételesen
- adott szakterületen nincs szakértő
- bejegyzett szakértő nem tud eleget tenni
- az adott szakterület nem szerepel a listában
- fegyelmi követelményeknek aláveti magát

2024.07.09-től

ua. +

több bejegyzett szakértő megkeresése (előzetes tájékoztató)
elektronikus úton – 5 napon belül válasz

Az eseti szakértő alkalmazásának szabályai

2024.07.09-től

megfelelő szakértelemmel rendelkezik, ha:

- a) a működési engedélyhez kötött tevékenység esetén a működési engedélye szerinti szakterületen,
- b) a szakvizsgáláshoz kötött tevékenység esetén a szakvizsgálója szerinti szakterületen,
- c) kötelező kamarai tagsághoz kötött tevékenység esetén a kamarai jogosultsága szerinti szakterületen, vagy
- d) ha a tevékenység az a)–c) pont szerinti feltételhez nem kötött – az adott szakterületen legalább tíz év szakmai gyakorlattal rendelkezik.

A szakértő (bejegyzett) és az eseti szakértő alkalmazásának szabályai

az igazságügyi szakértői működésről szóló
31/2008. (XII. 31.) IRM rendelet
16/A §.

A 31/2008. (XII. 31.) IRM rendelet 16/A §

Igazságügyi orvostani vizsgálat

Ha a szakkérdés

- a) sérülések gyógytartamának, keletkezési módjának megállapítására,
- b) életveszély fennállásának véleményezésére,
- c) alkohol, kábítószer, pszichotróp anyag és más bódulatkeltő szer okozta befolyásoltság vizsgálata
- d) büntetőeljárásban sérülés által okozott súlyos egészségromlás, maradandó fogyatékoság megítélésére vagy
- e) kártérítési eljárásban sérülés megítélésére irányul, igazságügyi orvostani szakértői vizsgálatot kell végezni.

(2) Ha a szakkérdés egészségügyi tevékenység megítélésének vizsgálatára irányul, úgy igazságügyi orvostani és az egészségügyi tevékenységnek megfelelő klinikai szakkérdés szerinti szakértői vizsgálatot kell elvégezni.

(3) Ha a szakkérdés holttestrész vagy csontmaradvány azonosítására irányul, igazságügyi orvostani vagy antropológiai vizsgálatot kell elvégezni.

(4) Az (1) bekezdésben megjelölt szakkérdések esetében az igazságügyi orvostani szakértői vizsgálat elvégzése mellett más, az esetlegesen felmerülő és igazságügyi orvostani vizsgálatokkal meg nem válaszolható klinikai szakkérdésnek megfelelő szakértői vizsgálatnak is helye van.

(5) A (2) és (4) bekezdésben megjelölt klinikai szakkérdés vizsgálatát – a kirendelő rendelkezésének megfelelően – szakkonzultáns is elvégezheti.

A 31/2008. (XII. 31.) IRM rendelet 18. és 20. §

Elmeállapot orvosszakértői vizsgálata

18. § (1) Ha polgári eljárásban elmeállapot orvosszakértői vizsgálatára kerül sor, a vizsgálatot végző szakértőnek igazságügyi pszichiátria (igazságügyi elmeorvostan) képzéssel kell rendelkeznie.

Klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológiai vizsgálat

20. § (1) Ha a szakkérdés

- a) az egészséges és az egészségestől eltérő, valamint a normán belüli és a normáltól eltérő mentális működés és személyiségvonások,
- b) a speciális feladatok megoldására előnyös, illetve hátrányos személyiségvonások, képességnormák,
- c) az élménybeszámolók háttérét képező lélektani folyamatok,
- d) a magatartás problémák háttérében álló pszichés tényezők,
- e) a **pszichotraumatikus élmények következményeinek,**
- f) a nevelési hatások,
- g) a gyermek direkt befolyásolásának, vagy bántalmazásának, illetve
- h) a konfliktusos családi működésnek a szülők vagy gyermek személyiségét érintő következményeinek feltárására, leírására, megállapítására, tipizálására, kategorizálására, értékelésére, illetve kizárására irányul, klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológiai vizsgálatot kell lefolytatni.

A szakértő alkalmazásának szabályai a PP. alapján

Szakértő indítványra alkalmazható

a fél megbízása vagy kirendelés alapján

a bizonyító fél választhat a megbízott és a kirendelt szakértő alkalmazása között

A szakvélemény bizonyíték, ezért a tárgyalási elv alapján ezt a bizonyítékot is a feleknek kell rendelkezésre bocsátaniuk.

Három mód:

- magánszakértő véleményének a benyújtása,
- más eljárásban kirendelt szakértő alkalmazása,
- szakértő kirendelése

A szakértő alkalmazásának szabályai a PP. alapján

Kirendelt szakértő vagy más eljárásban kirendelt szakértő alkalmazásának az indítványozása esetén ugyanazon szakkérdés vonatkozásában már nincs helye magánszakértő alkalmazásának.

A szakértői bizonyítás önmagában jelentős idővel és költséggel jár

perhatékonyság érdekében

kirendelt szakértő alkalmazását követően nem lehet magánszakértői véleményt benyújtani

A szakértő alkalmazásának szabályai a PP. alapján

Két magánszakértői vélemény szakkérdésekbeli ellentéte

Mindkét magánszakértői vélemény kiegészítésre kerül, és azok önmagukban aggálymentesek, de közöttük továbbra is szakkérdésben ellentét áll fent: mindkét magánszakértői vélemény aggályos

helye lehet szakértő kirendelés indítványozásának

A szakértő alkalmazásának szabályai a PP. alapján

Más eljárásban kirendelt szakértő alkalmazása

- A bizonyító fél más eljárásban alkalmazott magánszakértő szakvéleményét **nem!!!** csak és kizárólag kirendelt szakértő szakvéleményét használhatja fel pl.: **büntető eljárásban, nem peres eljárásban**

Az igazságügyi orvosszakértői szervezet

Fogalmak:

igazságügyi szakértői intézet:

- olyan - jellemzően egyetem mellett működő - állami szerv, amely kizárólagosan, illetve törvényben vagy az alapszabályában meghatározott alaptevékenységén, így különösen tudományos, oktatói vagy kutatói tevékenységén kívül igazságügyi szakértői tevékenységet is végez

igazságügyi szakértői intézmény:

- a Kormány által jogszabályban alapított, az igazságügyért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által alapított, a miniszter és a Kormány más tagja által közösen alapított vagy a miniszterrel egyetértésben a Kormány más tagja által alapított központi költségvetési szerv, amelynek feladata jogszabályban meghatározott igazságügyi szakértői kirendelés teljesítése

igazságügyi szakértői testület:

- a miniszter rendeletében vagy más jogszabályban létrehozott, a létrehozó jogszabályban meghatározott szakkérdésben, bizottságként eljárva véleménynyilvánításra jogosult, jellemzően jogi személy

Az igazságügyi orvosszakértői szervezet

Természetes személy:

- igazságügyi szakértők

Szakértői gazdasági társaságok

Szakértői intézmények és orvostani intézetek:

- Nemzeti Szakértői és Kutató Központ (NSZKK)
  - Orvosszakértői Intézet
- Orvosi Egyetemek Igazságügyi Orvostani Intézetei
  - Budapest (nem önálló intézet)
  - Debrecen
  - Pécs
  - Szeged

Szakértői Testületek:

- Egészségügyi Területen Működő Igazságügyi Szakértői Testület

Az orvosszakértői tevékenység, kompetencia körök

2. számú melléklet a 9/2006. (II. 27.) IM rendelethez

- Igazságügyi szakértői szakterületek és az azokhoz kapcsolódó képesítési feltételek az orvosi, továbbá egyes pszichológiai és biológiai területeken

44 szakterület jelenleg

Az vehető fel aki:

- a) az egészségügyi képesítésének megfelelő egészségügyi szakmai kamara tagja, és
- b) a szakterületére előírt szakképesítése tekintetében szerepel az egészségügyi dolgozók működési nyilvántartásában, kivéve, ha ez nem feltétel

Az orvosszakértői tevékenység, kompetencia körök

Az orvosi, továbbá egyes pszichológiai és biológiai területeken bejegyezhető szakterületek:

1. aneszteziológia és intenzív terápia	23. neurológia
2. antropológia	24. nukleáris medicina
3. arc-állcsont-szájsebészet	25. orvosi laboratóriumi diagnosztika
4. baleseti sebészet (traumatológia) és ortopédia	26. patológia
5. belgyógyászat	27. radiológia
6. bőrgyógyászat	28. repülőorvostan
7. csecsemő- és gyermekgyógyászat	29. reumatológia
8. egészségbiztosítás	30. sebészet
9. foglalkozás-orvostan	31. sugárterápia
10. fül-orr-gégegyógyászat	32. sürgősségi orvostan (oxyológia)
11. gyermek- és ifjúsági pszichiátria	33. szemészet
12. gyermeksebészet	34. szívsebészet
13. igazságügyi genetika	35. szülészet-nőgyógyászat
14. honvédorvostan, katasztrófa-orvostan	36. <i>igazságügyi toxikológia</i>
15. idegsebészet	37. transzfuziológia
16. fogorvostan	38. tüdőgyógyászat
17. igazságügyi orvostan	39. urológia
18. igazságügyi pszichiátria	40. allergológia és klinikai immunológia
19. infektológia	41. klinikai genetika
20. kardiológia	42. klinikai toxikológia
21. klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológia	43. házi-orvostan
22. mikrobiológia	44. emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerek és gyógyászati segédeszközökkel kapcsolatos kereskedelmi gyakorlat

Hol ellenőrizhető, hogy ki kompetens

Szakértői nyilvántartás - Igazságügyi Nyilvántartó

Rendszer: <https://inyr.im.gov.hu/>

Igazságügyi Minisztérium

Kezdő oldal

Szakértők

- Keresés névjegyzékben
- Adott időszakban bevont szakértői igazolványok
- Szakértői igazolvány érvényességének ellenőrzése

Közvetítők

- Keresés névjegyzékben
- Közvetítői képzőintézetek keresése
- Közzétételi információk
- Közvetítői igazolvány érvényességének ellenőrzése

Egyéb információk

- Technikai tudnivalók

Igazságügyi Minisztérium
1051 Budapest, Nádor utca 22., Postacím: 1357 Budapest, Pf.: 2.
Szakértők ügyeiben e-mail: iffo@im.gov.hu
Közvetítők ügyeiben e-mail: ikfo@im.gov.hu
Telefon: 06 (1) 795-1000

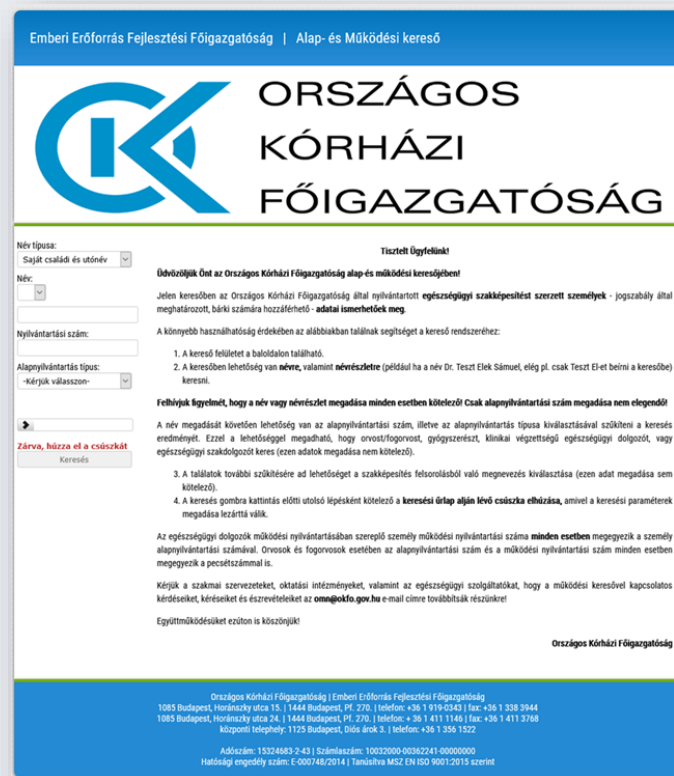

Hol ellenőrizhető, hogy ki kompetens

Orvosi Működési Nyilvántartó:

Emberi Erőforrás Fejlesztési Főigazgatóság | Alap- és Működési kereső:

<https://kereso.enkk.hu/>

Emberi Erőforrás Fejlesztési Főigazgatóság | Alap- és Működési kereső

ORSZÁGOS KÓRHÁZI FŐIGAZGATÓSÁG

Név típusa: Saját családi és utónév

Név:

Nyilvántartási szám:

Alapnyilvántartás típusa:

Tisztelt Ügyfelünk!

Ödvözlünk Önt az Országos Kórházi Főigazgatóság alap- és működési keresőjében!

Jelen keresőben az Országos Kórházi Főigazgatóság által nyilvántartott **egészségügyi szakképesítést szerzett személyek** - jogszabály által meghatározott, bárki számára hozzáférhető - **adatai ismertetőek meg**.

A könnyebb használhatóság érdekében az alábbiakban találunk segítséget a kereső rendszeréhez:

1. A kereső feltételeit a baloldalon találhatók.
2. A keresőben lehetőség van **névre**, valamint **névrészletre** (például ha a név Dr. Teszt Elek Sámuel, elég pl. csak Teszt El-et beírni a keresőbe) keresni.

Felhívjuk figyelmét, hogy a név vagy névrészlet megadása minden esetben kötelező! Csak alapnyilvántartási szám megadása nem elegendő!

A név megadását követően lehetőség van az alapnyilvántartási szám, illetve az alapnyilvántartás típusa kiválasztásával szűkíteni a keresés eredményét. Ezzel a lehetőséggel megadható, hogy orvost/fogorvost, gyógyszerészt, klinikai végzettségű egészségügyi dolgozót, vagy egészségügyi szakdolgozót keres (ezen adatok megadása nem kötelező).

3. A találatok további szűkítésére ad lehetőséget a szakképesítés felsorolásából való megnevezés kiválasztása (ezen adat megadása sem kötelező).
4. A keresés gombra kattintás előtti utolsó lépésként kötelező a **keresési úrlap alján lévő csúszka elhúzása**, amivel a keresési paraméterek megadása lezárta válik.

Az egészségügyi dolgozók működési nyilvántartásában szereplő személy működési nyilvántartási száma **minden esetben** megegyezik a személy alapnyilvántartási számával. Orvosok és fogorvosok esetében az alapnyilvántartási szám és a működési nyilvántartási szám minden esetben megegyezik a pecsétszámával.

Kérjük a szakmai szervezeteket, oktatási intézményeket, valamint az egészségügyi szolgáltatókat, hogy a működési keresővel kapcsolatos kérdéseiket, kéréseiket és észrevételeiket az **omn@okfo.gov.hu** e-mail címre továbbítsák részünkre!

Egységműködésüket ezúton is köszönjük!

Országos Kórházi Főigazgatóság

Országos Kórházi Főigazgatóság | Emberi Erőforrás Fejlesztési Főigazgatóság
 1085 Budapest, Horváthy utca 15. | 1444 Budapest, Pf. 270. | telefon: +36 1 919 0343 | fax: +36 1 338 3944
 1085 Budapest, Horváthy utca 24. | 1444 Budapest, Pf. 270. | telefon: +36 1 431 1345 | fax: +36 1 411 3748
 központi telephely: 1125 Budapest, Dózs úrok 3. | telefon: +36 1 556 1522

Adószám: 15324683-2-43 | Számlaszám: 10032000 00362241 00000000
 Hatóságilag engedély szám: E-000748/2014 | Tanúsítva MSZ EN ISO 9001:2015 szerint

Felelősségi forma	Eljárás	Szankció
Etikai	ETT orvos etikai szervei: Etikai eljárások az irányelvekben és jogszabályokban nem definiált esetekben merülhetnek fel	
Munkajogi	munkáltató	rendkívüli felmondás, egyéb munkajogi hátrányok kollektív szerződés szerint
Közigazgatási	szakigazgatási szerv	egészségügyi bírság
Polgár jogi	bíróság	kártérítés
Büntetőjogi	rendőrség ügyészség bíróság	pénzbüntetés, szabadságvesztés, foglalkozástól eltiltás

Büntetőjogi		Polgárjogi
egészségügyi tevékenységet végző személyt érinti		egészségügyi szolgáltató, a működési engedély jogosultját érinti
az egészségügyi tevékenységet végző konkrét személytől a konkrét helyzetben elvárható		adott helyzetben általában elvárható
közvetlen és kizárólagos ok-okozati összefüggés		közvetett és nem kizárt ok-okozati összefüggés
foglalkozási szabályok megszegése		elvárható gondosság megszegése
a kell követelménye		a lehet, nem kizárt követelménye
		tájékoztatásnak fontos szerepe van - mulasztás

kezelőorvos:

- a beteg adott betegségével, illetve egészségi állapotával kapcsolatos vizsgálati és terápiás tervet meghatározó, továbbá ezek keretében beavatkozásokat végző orvos, illetve orvosok, akik a beteg gyógykezeléséért felelősséggel tartoznak

egészségügyi szolgáltató:

- a tulajdoni formától és fenntartótól függetlenül minden, egészségügyi szolgáltatás nyújtására és az egészségügyi államigazgatási szerv által kiadott működési engedély alapján jogosult egyéni egészségügyi vállalkozó, jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet

Szakmai szabályok

A legelfogadottabb álláspont szerint azok a szabályok, amelyek a „kell” követelményén nyugszanak

Szakmai szabálynak kell tekinteni különösen:

- orvosegyetemi tankönyvek,
- egyetemi előadások és azok jegyzetei,
- ellenőrzött kiadott szakkönyvek, szakfolyóiratok,
- orvosi szakcsoportok írásban megjelent állásfoglalásai,
- az egészségügy országos intézetei, szakmai kollégiumok, társaságok által kiadott módszertani levelek, irányelvek, ajánlások, szakmai protokollok, finanszírozási eljárásrendek
- Nemzetközi Társaságok ajánlásai
- Intézményi belső protokollok
- jogszabályban megjelent szakmai szabály (pl. transzfúzió, otthonszülés)
- gyógyszerek alkalmazási előíratai
- szakma íratlan szabályai (BH 1996.182.)
- COVID alatt hozott különböző miniszteri, illetve egyéb hatósági intézkedések

1

Alkalmazási előirat

2

Szakmai Irányelv

3

Módszertani levél

4

Protokoll

5

Helyi eljárásrend

Szakmai irányelv:

- klinikai döntési ajánlások sorozata (ajánlásgyűjtemény)
- egy adott betegségcsoport alternatív ellátási módozatainak meghatározására
- ellátandók jól körülhatárolt körére vonatkozik

A szakmai irányelv célja:

- egészségügyi dolgozók tevékenységét befolyásolja ajánlásokkal
- segít a legmegfelelőbb ellátás kiválasztásában
- ezzel biztosítja az eredményességet, hatékonyságot
- a betegek szempontjainak figyelembevételével

- indokolt esetben - dokumentált módon el lehet térni!!!

Ajánlás:

- valamely problémával összefüggésben feltett, fókuszált egészségügyi kérdésre adott válasz
- a releváns szakirodalom szisztematikus áttekintésén alapul
- az érintettek egyetértésével a várható előnyök és hátrányok mérlegelése
- a beteg elvárásai és a hazai körülmények figyelembevételével kerül kialakításra

az egészségügyi szakmai irányelven belül konkrét javaslat az irányelv hatókörébe tartozó adott lépésre

Módszertani levél:

- szakmai kollégiumok hatáskörében készített
- prevenciós, diagnosztikai, terápiás vagy rehabilitációs eljárásleírás
- az adott szakma (szakmák) elismert személyiségei jól meghatározott körülmények fennállása esetén szakértői vélemények alapján dolgoznak ki

a szakmai irányelvekkel ellentétben

nem tartalmazzak:

- alternatív javaslatokat
- nem adnak felvilágosítást a javasolt eljárások negatív hatásaival, azok bekövetkezésének valószínűségével kapcsolatban
- nem tartalmazzak költségelemzést
- elsősorban az ellátók számára nyújtanak segítséget.

Protokoll:

- meghatározott betegségcsoportban és ellátási szinten
- egy betegség vagy állapot ellátási folyamatával kapcsolatos konkrét tevékenységek rendszerezett listája:
  - preventív
  - diagnosztikai
  - terápiás
  - ápolási
  - gondozási
  - rehabilitációs
- az elérhető tudományos bizonyítékokkal alátámasztott
- az egészségügyi szolgáltatások szakmai ellenőrzésének és finanszírozásának alapját képezi

Célja:

- **az ellátás biztonságosságának és egyenletes színvonalának biztosítása**

„Az igazságügyi orvosszakértő feladata csak a tévedések és hibák, mulasztások őszinte feltárása lehet.”
(Dr. Somogyi Endre, Dr. Sótonyi Péter)

Köszönöm a figyelmet!